

Bedrijf moet zich instellen op sociale risico's

Internationale regels bieden steeds meer zekerheid bij formuleren beleid rond ketenbeheer en transparantie

Irina van der Sluijs

Bedrijven moeten in hun bedrijfsprocessen de sociale risico's meenemen. Ze zijn dan beter voorbereid op schendingen van mensenrechten in aanvoerketens en op groeiende internationale transparantiewetgeving.

Recente rellen bij een Apple-toeleverancier in China, waar 2000 arbeiders slaags raakten met hun beveiligers en een brand in een fabriek in Pakistan, waar 300 mensen omkwamen omdat de nooddeuren blokkeerden, onderstrepen dat. De Duitse textielketen KiK zamelt nu geld in voor nabestaanden en slachtoffers; Apple houdt zich stil.

Al lang weten we dat bedrijfsreputaties ernstige schade kunnen oplopen door mensenrechtenschendingen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) heeft daarom een vlucht genomen, vaak in de vorm van bewustwordingsseminars van overheidswege, ronde tafels met ngo's en subsidieprikkels.

Deze 'soft law'-benadering maakt langzaam plaats voor internationale wetgeving die duidelijker is over waar bedrijven verantwoordelijk voor zijn en die een gelijk spelveld creëert. Uiteindelijk biedt dit een bedrijf meer voor- dan nadelen, zeker Nederlandse bedrijven, die al vooroplopen als het gaat om transparantie en ketenbeheer. Zij kunnen de kans grijpen om mvo beter te integreren in hun bedrijfsvoering.

Dit is nodig, niet om bovenstaande drama's uit te kunnen sluiten, maar wel om risico's te minimaliseren en alvast te anticiperen op groeiende wetgeving.

Drie voorbeelden ter illustratie. Vorige week nam het Europese Parlement wetgeving aan die transparantieregels oplegt aan beursgenoteerde bedrijven

in de mijnbouw, olie- en gaswinning en houtindustrie. Die eist dat bedrijven per project en per land bekendmaken hoeveel geld zij afdragen aan regeringen. Het Amerikaanse Congres keurde de

Bedrijfsreputaties kunnen ernstige schade ondervinden door schendingen van mensenrechten

Dodd-Frank Act goed, die bedrijven verplicht alleen zogeheten conflictvrije grondstoffen uit Congo te halen. Mijnbouwbedrijven moeten dus naast financiële controle ook sociale controle toepassen in hun bedrijfsvoering.

Een tweede voorbeeld geldt de Amerikanen, die al eerder begrepen dat verantwoord ketenbeheer geen kwestie is van morele superioriteit, maar van rationele bedrijfsvoering. Zij ontwierpen in 2010 de eerste transparantiewetgeving, de 'California Transpa-

rency in the Supply Chains Act'. In standaardbedrijfsprocessen identificeer je de relatie tussen ondernemingsrisico's en het interne beheersingssysteem, je maakt een risicoschatting van gebeurtenissen en formuleert maatregelen om risico's te beheersen.

Ten derde. Wetgeving haalt mvo uit de pr- en communicatiehoek. Glossy mvo-jaarverslagen zijn mooi, mits gebaseerd op beleid en implementatie. Duidelijke regels over transparantie en accountancy maken dat mvo-criteria

in de jaarlijkse audits worden opgenomen. Zo integreer je mvo gemakkelijker in het bedrijf, ook bij afdelingen die zich minder aangesproken voelen. Een bedrijf dat is doordrongen van de risico's in het buitenland, reageert sneller en adequater op menselijke drama's die in toevoerlanden plaatsvinden.

Irina van der Sluijs is consultant 'bedrijfsleven en mensenrechten' bij adviesbureau Berenschot International en accountantskantoor Mazars.